

Technische vragen

Onafhankelijk Moerdijk

De heer A.C.M. Fens

Kenmerk 01184 TV

Vergadering Commissievergadering van 9 januari 2025

Datum 9 januari 2026

Onderwerp Voorfinanciering opbrengsten windfondsen aan STEM

Geachte heer Fens,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Moerdijk biedt u hierbij de beantwoording van de volgende technische vragen aan.

1. In het raadsvoorstel lezen we de volgende tekst: “Gemeenteraad kan publieke taak bepalen. De gemeenteraad kan dan ook het kader van de publieke taak bepalen. Hierdoor is het van belang dat de gemeenteraad onderschrijft dat de projecten van STEM de publieke taak dienen zodat een lening verstrekt kan worden.”
Wanneer is het voorstel richting de raad gedaan om te bepalen of de activiteiten gedeeltelijk of in zijn geheel onder de publieke taak vallen? En wat zijn de uitgangspunten/voorwaarden om dit vast te stellen?

Antwoord:

Het treasurystatuut bepaalt dat een gemotiveerd voorstel aan de gemeenteraad kan worden voorgelegd, waarin wordt onderbouwd waarom de betreffende activiteit tot de publieke taak behoort en zodoende een lening kan worden verstrekt.

Het voorfinancieren van opbrengsten uit windfondsen die worden ingezet voor het verduurzamen van woningen en het verlagen van de energielasten voor inwoners past bij de invulling van de publieke taak. Zo valt bijvoorbeeld de stimuleringsregeling die we binnen de gemeente aanbieden aan onze inwoners onder de publieke taak.

2. In het raadsvoorstel lezen we de volgende tekst: “STEM zal in samenwerking met de Stadstafel Klundert dit project in 2025 verder vormgeven en (laten) uitvoeren.”
Wie gaat dit toetsen? Welke randvoorwaarden zijn hiervoor opgesteld? Dient deze uitwerking nog aan de raad te worden voorgelegd?

Antwoord:

STEM beheert de opbrengst van de verschillende windfondsen. In de samenwerkingsovereenkomst die de gemeente Moerdijk in 2023 heeft gesloten met STEM zijn afspraken gemaakt over de besteding en verantwoording van de middelen uit de windfondsen. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd in oktober 2023.

De uitwerking van het projectplan voor Klundert en voor de windkernen A16 zal t.z.t. ter informatie aan de gemeenteraad worden gestuurd.

3. Het lenen/voorschieten van winst door een gemeente aan een private stichting is géén publiekrechtelijke taak. Wat is de reden dat STEM niet de initiatiefnemers hiervoor heeft benaderd, aangezien dit de eigenaars zijn van de windmolens?

Antwoord:

Er is door STEM gesproken met het Energiefonds Brabant (als aandeelhouder windmolens A16) en met Vattenfall (windmolens Haven- en Industrierrein Moerdijk) over de mogelijkheden voor (voor)financiering. Het Energiefonds Brabant wilde niet aan een dergelijke constructie meewerken vanwege het geringe financiële belang en de zware juridische eisen die hieraan gesteld moeten worden.

Met Vattenfall is ook gesproken over de mogelijkheid over het naar voren halen van de opbrengsten. De hoogte van de disconteringsvoet (8%) die Vattenfall gebruikt om de opbrengsten netto contant te maken maakt dat de totale opbrengst van de windfondsen dan vele malen kleiner wordt dan wanneer de opbrengst over de 25 jaar wordt gegenereerd.

De voorfinanciering van € 1,6 mln. wordt in delen en over de jaren heen op afroep verstrekt aan STEM. Dit maakt dat banken en instellingen een dergelijke lening niet of tegen zeer hoge kosten en tarieven aan kunnen bieden. Dit resulteert dat er de komende jaren geen of minder opbrengsten ingezet kunnen worden voor de projecten t.b.v. energiebesparing voor de inwoners van de gemeente.

Gemeenten kunnen relatief goedkoop geld lenen, waardoor de kosten van de voorfinanciering zo laag mogelijk worden gehouden. Dit resulteert in dat een zo groot mogelijk deel van de opbrengsten van de windmolens daadwerkelijk landt bij de inwoners van de betreffende kernen.

4. Hoe zijn de risico's, zoals voortijdig failliet gaan van één van de initiatiefnemers, afgedekt?

Antwoord:

Het exploiteren van een windpark is winstgevend, onder meer vanwege het feit dat de toegekende SDE++-subsidie de minimale prijs garandeert van de door een windpark opgewekte energie voor 15 jaar.

Bij het failliet gaan van een eigenaar van (een deel) een windpark zullen er automatisch veel partijen zijn die het windpark willen overnemen. De windparken zijn veelal ondergebracht in separate vennootschappen. Als een aandeelhouder van vennootschap failliet gaat heeft dat geen effect op de vennootschap zelf. De aandelen van de vennootschap waarin de exploitatie van de desbetreffende windmolen is opgenomen zullen worden overgenomen door een andere partij. Zij nemen dan ook de rechten en verplichtingen gekoppeld aan het windpark, over. Dat geldt dus ook voor de (privaatrechterlijke) contracten die zijn gesloten over de afdracht van opbrengsten aan de diverse windfondsen. Het recht op de 25% winst uit de windmolens dat door STEM kan worden geïnvesteerd komt daarmee niet in gevaar.

5. In de meerjarenbegroting 2025-2028, die op 7 november 2024 unaniem is vastgesteld, wordt met geen woord gerept, noch aangekondigd voorliggende casus tot het verstrekken van een lening aan een private stichting uitvloeisel zijnde van een aantal privaatrechtelijke windprojecten. Wat is de reden dat deze casus niet eerder is gedeeld met de raad?

Antwoord:

Het verzoek om de voorfinanciering van de diverse windfondsen is pas begin oktober 2024 concreet geworden. Toen was de meerjarenbegroting al gereed.

Met vriendelijke groet,

S. Elseman
gemeentesecretaris